

การพัฒนาแบบประเมินความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียน ระดับอนุบาลชั้นปีที่ 3 Development of Kindergartens' Social Skills Readiness Assessment

ณัฐนิชา วิชาภรณ์¹ กนิษฐ์ ศรีเคลือบ²

Natnicha Wichaphon¹ Kanit Sriklaub²

¹นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Master's degree student, Educational Research Methodology Program,

Faculty of Education, Chulalongkorn University

Corresponding Author, E-mail: dony.nutnicha@gmail.com

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Assistant Professor Dr., Department of Educational Research and Psychology,

Faculty of Education, Chulalongkorn University

E-mail: kanit.s@chula.ac.th

Received: January 10, 2022; Revised: February 20, 2022; Accepted: February 25, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบ และพัฒนาแบบประเมินความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 51 คน โดยอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 31 คน และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 20 คน ด้วยวิธีคัดเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบบันทึกเอกสาร และแบบบันทึกการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งกระดาษเปล่า มาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสกัดให้ได้องค์ประกอบความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียน และพัฒนาแบบประเมินความพร้อมตามองค์ประกอบ จากนั้นตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยง ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค และตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผลการวิจัยสรุปได้องค์ประกอบความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียน ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ การสร้างมิตรภาพและการรักษาสัมพันธภาพ การจัดการอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง การรับรู้และเข้าใจมุมมองของผู้อื่น และการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ร่วมกันในสังคม โดยออกแบบเครื่องมือเป็นรายการประเมินแบบเลือกตอบ (Checklist) ทั้งหมดจำนวน 31 รายการ มี 2 ตัวเลือก ได้แก่ ปฏิบัติได้และปฏิบัติไม่ได้ และผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.8 ด้านความเที่ยง มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.617 มีความตรงเชิงโครงสร้าง ได้นำน้าหนักองค์ประกอบเชิงยืนยันอยู่ระหว่าง 0.031 - 0.082

คำสำคัญ: ความพร้อม, ทักษะทางสังคม, รอยเชื่อมต่อ

Abstract

The purpose of this research was to analyze the composition and develop assessment of students' social skills readiness. The sampling group were parents of 51 students in kindergarten year 3; 31 people under the Office of the Basic Education Commission (OBEC) and 20 people under the Office of the Private Education Commission (NESDB), selected by using a purposive sampling. The research instruments consisted of the data form and the interview form. The data were analyzed by synthesizing documents to obtain the social skills readiness component and develop assessment. Analyzing the instruments quality by content validity using Index of item objective congruence (IOC), reliability using Cronbach's alpha coefficient and construct validity using Confirmatory factor analysis (CFA).

The research result consisted of 4 factors such as 1) Building friendship and maintaining relationships 2) Managing self-emotions and feeling 3) Recognizing and understanding the others 4) Behavior when living together in society. The assessment designed by using checklist 31 item, there were 2 choices; can and cannot. The whole of validity (IOC) result was 0.8, The result of reliability (Cronbach's alpha coefficient) was 0.617. The results of confirmatory factor analysis (CFA) were factor loading between 0.031 - 0.082.

Keyword: Readiness; Social skills; Transition

บทนำ

เด็กทุกคนมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ เมื่อมีวิธีการและเนื้อหาที่เหมาะสมกับความสามารถและพัฒนาการตามวัย จะช่วยให้เด็กปรับตัวได้ในช่วงรอยต่อการเรียนรู้ (Piaget, 1950; Vygotsky, 1978) กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนอนุบาลเกิดขึ้นผ่านการส่งเสริม การมีปฏิสัมพันธ์ และมีส่วนร่วมของครอบครัว ครู โรงเรียน และชุมชน (Ramey, 1994) การสนับสนุนให้นักเรียนเกิดความพร้อมขึ้นในโรงเรียนอนุบาลไปสู่โรงเรียนระดับประถมศึกษา สามารถช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้และมีทักษะทางสังคม ปรับตัวในการใช้ชีวิตประจำวันและปรับตัวในการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี (Ahtola et al., 2011; Cook & Coley, 2017; Cook, Dearing & Zachrisson, 2017; LoCasale-Crouch, Mashburn, Downer, & Pianta, 2008; Schulting, Malone, & Dodge, 2005)

ครูและผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญและมีอิทธิพลอย่างมากในการสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือ นักเรียนอนุบาลในช่วงรอยเชื่อมต่อที่สำคัญนี้ (Dockett & Perry, 2003) ก่อนการสนับสนุนให้นักเรียนเกิดความพร้อม ผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องทราบความพร้อมของนักเรียนก่อน ซึ่งข้อมูลนั้นจะช่วยสะท้อนพัฒนาการด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ ทักษะทางสังคม สภาพอารมณ์และจิตใจของนักเรียนได้ อีกทั้งครูยังใช้ข้อมูลของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะเรื่องการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละด้าน เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม ในช่วงรอยต่อจากอนุบาลไปสู่ประถมศึกษาที่ต่ออาศัยทักษะ ความสามารถ และระยะเวลาในการส่งเสริมความพร้อม ผ่านการได้รับความร่วมมือจากครอบครัว โรงเรียน และชุมชน (กมลทิพย์ นิ่มธราวุธ 2017; พินิตกานต์ อรรถสุขวัฒนา, 2018)

ความพร้อมของนักเรียนอนุบาลในช่วงรอยเชื่อมต่อสู่ศึกษามีปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดความพร้อมหลายปัจจัย ได้แก่ คุณลักษณะตามพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน เช่น อายุ ประสบการณ์ สภาพสังคม เพศ และความพร้อม

แตกต่างกันตามพัฒนาการตามช่วงวัย (Buchanan, 2010; Clifford, Horm, Maxwell, 2004) ประกอบกับสภาพแวดล้อมและการได้รับการสนับสนุนจากครู ผู้ปกครอง และบริบทสังคมรอบตัว ก่อให้นักเรียนเกิดความพร้อมในรอยเชื่อมต่อในการปรับตัวสู่การเรียนรู้ (Rimm-Kauffman, Pianta, 2000; Bronfenbrenner, Evans, Sameroff, Fiese, 2000) โดยมีปัจจัยความพร้อมของโรงเรียนรวมถึงมาตรฐานการจัดการศึกษาที่สนับสนุนให้นักเรียนอนุบาลมีทักษะการใช้ชีวิต ช่วยให้เด็กพัฒนาทักษะการเรียนรู้บทเรียนและกำหนดกิจวัตรประจำวันของตนเองได้ดี ส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จและปรับตัวได้ดีในระดับชั้นประถมศึกษา (Halle, Hair, Wandner, Chien, 2012) อีกทั้งยังส่งเสริมให้เกิดการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (ประสงค์ พรหมเครือ, พชรินทร์ เพลินทรัพย์, 2560)

จากการศึกษางานในอดีตพบว่า องค์ประกอบและเครื่องมือในการวัดความพร้อมของนักเรียนอนุบาลก่อนระดับประถมศึกษาที่มีความหลากหลาย ตัวอย่างเช่น สารสนเทศแสดงผลของความพร้อมของนักเรียนในรัฐแคลิฟอร์เนียร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา มีการวัดทักษะของนักเรียน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านองค์ความรู้ และด้านทักษะสังคม โดยในด้านองค์ความรู้ นักเรียนต้องมีความรู้ตามตัวชี้วัดที่ประกอบไปด้วย 1) ทักษะการใช้ภาษา 2) ความรู้ทางคณิตศาสตร์ และ 3) ทักษะการแก้ปัญหา ส่วนด้านทักษะสังคม แบ่งเป็น 2 ด้านคือ 1) นักเรียนสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเอง 2) ปฏิบัติตามข้อตกลงได้ และ 3) คิดอย่างยืดหยุ่นได้ (Karen et al., 2017) นอกจากนี้ยังมีการประเมินความพร้อมของนักเรียนจากการใช้แบบสอบถามรูปแบบ Likert scale 7 ระดับ โดยครูเป็นผู้ประเมิน ใช้การสังเกตการณ์ห้องเรียนตามระบบประเมินเกณฑ์การให้คะแนนในชั้นเรียน (CLASS; La Paro & Pianta, 2003) มีสารสนเทศการเก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ขึ้นชั้นประถมศึกษาในการอ่าน คำนวณวิทยาศาสตร์ และคะแนนคณิตศาสตร์ ที่เป็นผลจากการเตรียมความพร้อมจากทักษะกระบวนการคิดทางสมอง (Executive Function) (Morgan, Farkas, Wang, & Maczuga, 2018)

จากตัวอย่างที่แสดงข้างต้นอาจจะไม่เหมาะสมสำหรับการนำมาวัดความพร้อมของนักเรียนในช่วงรอยเชื่อมต่อสู่ระดับชั้นประถมศึกษาในประเทศไทย เนื่องจากบริบทการเลี้ยงดูและการศึกษาของประเทศไทยมีความแตกต่างจากของต่างประเทศ งานวิจัยนี้จึงจำเป็นต้องวิเคราะห์องค์ประกอบ และพัฒนาเครื่องมือวัดความพร้อมของนักเรียนอนุบาลก่อนที่นักเรียนจะก้าวไปสู่ระดับประถมศึกษา เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยครูเก็บข้อมูลความพร้อมรายบุคคลของนักเรียน ครูสามารถใช้งานข้อมูลได้ง่าย โดยนำข้อมูลความพร้อมของนักเรียนที่ได้จากแบบประเมินไปวิเคราะห์ความพร้อมด้านทักษะทางสังคม อีกทั้งการพัฒนาเครื่องมือนี้ช่วยให้ครูสะดวกต่อการบันทึกจัดเก็บข้อมูลของนักเรียนและส่งต่อข้อมูลให้แก่ครูในระดับชั้นที่สูงขึ้นได้อย่างเป็นระบบต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียน
2. เพื่อพัฒนาแบบประเมินความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาความพร้อมของนักเรียนในช่วงรอยเชื่อมต่อจากอนุบาลสู่ประถมศึกษา ซึ่งเป็นนักเรียนช่วงอายุ 5 - 7 ปี ในช่วงวัยนี้ครอบคลุมหลายระดับทั้งระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ใช้กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ปกครอง และครูในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 เนื่องจากเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงในช่วงรอยเชื่อมต่อ (Chan, 2012) โดยให้ผู้ปกครองเป็นผู้ให้ข้อมูลความพร้อมของนักเรียน ทั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาความพร้อมของนักเรียนอนุบาลในด้านทักษะทางสังคมเนื่องจากความพร้อมทางการเรียนและความสำเร็จในการเรียนชั้นประถมศึกษาของนักเรียนขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านทักษะทางอารมณ์และสังคมมากกว่าปัจจัยด้านพื้นฐานครอบครัว และความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียน (Raver &

Knitzer, 2002; Zero to Three, 2003 อ้างถึงใน Barbara, 2004) ที่เป็นรากฐานสำคัญในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (ธนิษฐา แจ่มอุทัย, 2564)

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ความพร้อมของนักเรียนด้านทักษะทางสังคม หมายถึง พัฒนาการของนักเรียนอนุบาลในช่วงรอยเชื่อมต่อสู่ระดับชั้นประถมศึกษา ที่มีความแตกต่างกันหลายปัจจัย เช่น เพศ อายุ ประสบการณ์ เป็นต้น มีความแตกต่างของพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคมที่ส่งผลต่อทักษะการใช้ชีวิตในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและการช่วยเหลือตนเอง รวมถึงการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ประโยชน์ในเชิงวิชาการ

- 1) ได้ตัวบ่งชี้และแบบประเมินความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียนที่ช่วยครูในการเก็บข้อมูลรายบุคคล เพื่อนำไปวิเคราะห์และสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษาให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กแต่ละคนที่มีความแตกต่างกัน
- 2) ได้เครื่องมือที่เก็บข้อมูลในเชิงประจักษ์ ครูสามารถวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลในการนำไปสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ประโยชน์ในเชิงปฏิบัติ

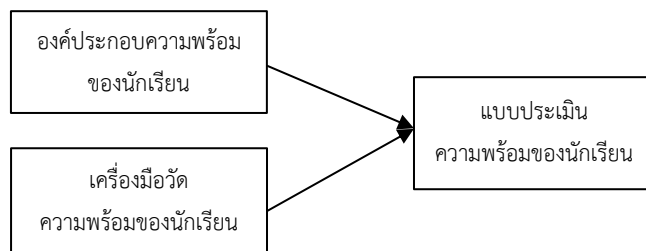
- 1) ครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นอนุบาลถึงประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ในทุกโรงเรียนสามารถใช้เครื่องมือที่ออกแบบขึ้น นำไปเก็บข้อมูลความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียน เพื่อใช้ข้อมูลสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียน
- 2) เครื่องมือที่ออกแบบนำไปใช้ได้ตรงต่อความต้องการและความจำเป็นของครูสำหรับเก็บข้อมูลความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียน

แนวคิด ทฤษฎี

ในการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยการพัฒนาแบบประเมินความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียน ผู้วิจัยนำเสนอประเด็นหลัก คือ ความพร้อมของนักเรียนในช่วงรอยเชื่อมต่อจากชั้นอนุบาลสู่ประถมศึกษาที่มีรายละเอียดแสดงไว้ดังนี้

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย
1. ความพร้อมของนักเรียนในช่วงรอยเชื่อมต่อจากชั้นอนุบาลสู่ประถมศึกษา	1.1 ความหมายของความพร้อม 1.2 องค์ประกอบความพร้อมของนักเรียน
2. เครื่องมือวัดความพร้อมของนักเรียน	2.1 รูปแบบเครื่องมือวัดความพร้อม 2.2 ลักษณะเครื่องมือวัดความพร้อม

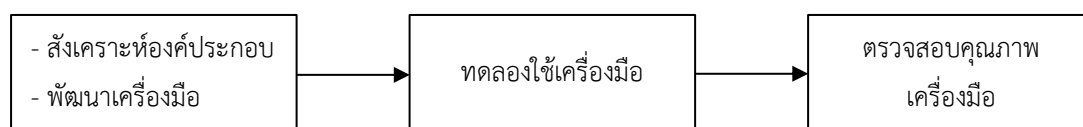
การสังเคราะห์องค์ประกอบเพื่อพาเครื่องมือวัดความพร้อมของนักเรียนด้านทักษะสังคมในช่วงรอยเชื่อมต่อจากอนุบาลสู่ประถมศึกษา โดยอาศัยการได้มาซึ่งข้อมูลความพร้อมของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 รวมถึงข้อมูลความต้องการและลักษณะการใช้ข้อมูลความพร้อมของนักเรียนฯ จากครูผู้ใช้งานจริง แสดงตามภาพ ที่ 1 ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้แบ่งขั้นตอนการออกแบบเครื่องมือออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบและพัฒนาเครื่องมือวัดความพร้อมของนักเรียนและขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดความพร้อมของนักเรียนฯ ซึ่งมีรายละเอียดของการดำเนินการดังนี้

ภาพ 2 วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบและพัฒนาเครื่องมือวัดความพร้อมของนักเรียนฯ

การสังเคราะห์องค์ประกอบความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบข้อมูลที่เป็นสำหรับการเก็บข้อมูลความพร้อม นำไปสู่การพัฒนาแบบประเมินความพร้อมของนักเรียน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยครูเก็บข้อมูลความพร้อมและการพัฒนาการด้านทักษะทางสังคมรายบุคคล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียน

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลในขั้นตอนนี้ประกอบด้วย 2 แหล่ง ได้แก่ แหล่งข้อมูลเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ต่าง ๆ เกี่ยวกับความพร้อมของนักเรียนระดับปฐมวัย การจัดการศึกษาปฐมวัย การจัดการศึกษาในช่วงรอยเชื่อมต่อระหว่างชั้นอนุบาลไปสู่ประถมศึกษา

แหล่งข้อมูลอีกส่วนคือ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย การจัดการศึกษาในช่วงรอยเชื่อมต่อระหว่างชั้นอนุบาลไปสู่ประถมศึกษา จำนวน 3 คน โดยมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีวุฒิการศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป
2. เป็นครูที่ทำงานในโรงเรียนและมีประสบการณ์สอนระดับปฐมวัยไม่ต่ำกว่า 5 ปี

เครื่องมือในการวิจัย

สำหรับการวิเคราะห์เอกสารเพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบความพร้อมของนักเรียน ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลผ่านแบบบันทึกเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญแบบปลายเปิด ใช้แบบบันทึกการสัมภาษณ์ โดยใช้คำถามสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง มีร่างคำถามดังนี้

คำถามนำ ถามถึงความพร้อมด้านทักษะทางสังคมที่นักเรียนในช่วงรอยเชื่อมต่อฯ ควรจะมี

คำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบความพร้อมฯ องค์ประกอบด้านทักษะทางสังคมที่พบจากประสบการณ์การทำงาน รวมถึงองค์ประกอบที่สำคัญที่ควรจะมี

คำถามปิดท้าย ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ การสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียน โดยข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จะใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อสกัดให้ได้องค์ประกอบความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียน และตรวจสอบความสอดคล้องของรายการประเมินกับองค์ประกอบรายด้านโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน แล้วออกแบบเครื่องมือวัดความพร้อมตามองค์ประกอบดังกล่าว

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดความพร้อมของนักเรียนฯ

หลังจากได้องค์ประกอบและพัฒนาเครื่องมือวัดความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียน จากขั้นตอนที่ 1 แล้ว ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปทดลองใช้เพื่อวิเคราะห์คุณภาพก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง รายละเอียดมีดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ปกครองผู้ให้ข้อมูลของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 51 คน โดยอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 31 คน และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 20 คน

เครื่องมือในการวิจัย

แบบประเมินความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียนที่พัฒนาจากขั้นตอนที่ 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. คัดเลือกโรงเรียน โดยเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) เป็นห้องเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน

2. หาข้อมูลติดต่อของโรงเรียนและติดต่อไปยังครูประจำชั้นทั้งสองโรงเรียน สอบถามข้อมูลเบื้องต้นในชั้นเรียนพบว่า ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีนักเรียนในชั้นเรียน จำนวน 31 คน และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) มีจำนวน 20 คน

3. ขอความอนุเคราะห์ครูประจำชั้นส่งเครื่องมือประเมินความพร้อมด้านทักษะทางสังคมในรูปแบบออนไลน์จากลิงก์ที่ผู้วิจัยได้ให้ไว้ นำไปให้ผู้ปกครองตอบ โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยครั้งนี้อย่างชัดเจน และไม่บังคับหากไม่ต้องการตอบแบบประเมิน

4. ผู้ปกครองเป็นผู้ให้ข้อมูลความพร้อมของนักเรียนโดยทำแบบประเมินออนไลน์ ผ่านทาง Google Form ตามลิงค์จากครูประจำชั้น ใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลแบบประเมินในรูปแบบออนไลน์ ตั้งแต่วันที่ 20 - 27 มีนาคม 2564

การวิเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดความพร้อมของนักเรียน ด้านความเที่ยงใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ด้านความตรงเชิงโครงสร้างใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบประเมินความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียน แบ่งผลการวิจัยออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและพัฒนาเครื่องมือวัดความพร้อมของนักเรียนฯ

1. ผลการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลเอกสาร

จากการวิเคราะห์แหล่งข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย นักเรียนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ซึ่งความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียน ที่สังเคราะห์ได้จากงานวิจัยของ ปันฐธรณ์ จารุชัยนิวัฒน์ (2560) Webster-Stratton & Reid (2004) และ Paolini (2019) พบว่า มีองค์ประกอบของความพร้อมด้านทักษะทางสังคมที่เหมือนกันทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะการสร้างมิตรภาพและรักษาสัมพันธภาพ 2) การจัดการอารมณ์และความรู้สึกตนเอง 3) การรับรู้และเข้าใจมุมมอง ความรู้สึกผู้อื่น และ 4) การรับรู้สะท้อนคิดเกี่ยวกับตนเอง

ส่วนการสังเคราะห์เครื่องมือวัดความพร้อม มีทั้งรูปแบบของการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ (Karen et al., 2017) และการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในรูปแบบสถานการณ์จำลอง (Mann, Hund, Hesson-McInnis, Roman, 2016)

2. ผลการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

การวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในช่วงรอยเชื่อมต่อระหว่างชั้นอนุบาลไปสู่ประถมศึกษา จำนวน 3 คน ได้กล่าวไว้ มีรายละเอียดดังนี้

“ความพร้อมด้านสังคมของเด็กควรมีเรื่องของอารมณ์ตนเอง เพราะอารมณ์ของตนเองเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติตัวเมื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่น มีเรื่องของการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน การมีจิตอาสาเสียสละต่อส่วนรวมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม”
ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1

“เด็กต้องเข้าใจกฎเกณฑ์ของสังคม รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ต้องช่วยเหลือตัวเองได้ ไม่เป็นภาระของครูและพ่อแม่ บอกเล่าสื่อสารกับคนอื่นรู้เรื่อง”
ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2

“การมีทักษะทางสังคมคือเด็กต้องรู้จักการเข้ากับคนอื่นในสังคมให้ได้ เช่น มีมารยาท รู้จักกาลเทศะ การพูดสื่อสาร และการควบคุมอารมณ์ตัวเองได้”
ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3

ผลการวิเคราะห์ความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียนฯ จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีองค์ประกอบเหมือนกันทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม การควบคุมอารมณ์ตนเอง และการสื่อสาร

3. ผลการวิเคราะห์เนื้อหา

จากการวิเคราะห์เนื้อหาจากแหล่งข้อมูลทั้งสองแหล่งดังกล่าว เพื่อสกัดองค์ประกอบความพร้อมฯ ผู้วิจัย ออกแบบเครื่องมือวัดความพร้อมตามองค์ประกอบ โดยแบ่งองค์ประกอบออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) การสร้างมิตรภาพ และรักษาสัมพันธภาพ 2) การจัดการอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง 3) การรับรู้และเข้าใจมุมมองของผู้อื่น และ 4) การปฏิบัติตนเมื่ออยู่ร่วมกันในสังคม ผู้วิจัยนิยามความหมายขององค์ประกอบแต่ละด้าน มีนิยามศัพท์เฉพาะ รายละเอียด ดังนี้

การสร้างมิตรภาพและรักษาสัมพันธภาพ หมายถึง นักเรียนอนุบาลฯ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนหรือผู้อื่น สามารถพูดคุยหรือแบ่งปันเพื่อสร้างมิตรภาพ รู้จักประนีประนอมเมื่อเกิดความขัดแย้ง และรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ให้อยู่

การจัดการอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง หมายถึง นักเรียนอนุบาลฯ รู้จักการแสดงออกทางอารมณ์ และความ รู้สึกของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนไป มีความยับยั้งชั่งใจ ควบคุมอารมณ์ของตนเองที่เกิดขึ้นโดยไม่ พึงประสงค์ได้

การรับรู้และเข้าใจมุมมองของผู้อื่น หมายถึง นักเรียนอนุบาลฯ รู้ว่าผู้อื่นกำลังรู้สึกอย่างไร และสามารถ แสดงออก สื่อสาร ได้ตรงกับความต้องการของผู้อื่นที่ตนเองรับรู้ เช่น การแสดงความคิดเห็น การเห็นอกเห็นใจ

การปฏิบัติตนเมื่ออยู่ร่วมกันในสังคม หมายถึง นักเรียนอนุบาลฯ มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เมื่ออยู่ร่วมกับ ผู้อื่นในสังคม เช่น ปฏิบัติตนอย่างมีกาลเทศะ มีมารยาท เคารพกฎกติกาของสังคม มีน้ำใจ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

แบบประเมินความพร้อมด้านทักษะทางสังคม เป็นรายการประเมินแบบเลือกตอบ 31 รายการ รูปแบบของ เครื่องมือเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) มี 2 ตัวเลือก ได้แก่ ปฏิบัติได้และปฏิบัติไม่ได้ แต่ละด้านมีจำนวนรายการ ประเมินดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนรายการประเมินของแบบประเมินความพร้อมด้านทักษะทางสังคม

องค์ประกอบรายด้าน	จำนวนรายการประเมิน
1. การสร้างมิตรภาพและการรักษาสัมพันธภาพ	8
2. การจัดการอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง	5
3. การรับรู้และเข้าใจมุมมองของผู้อื่น	5
4. การปฏิบัติตนเมื่ออยู่ร่วมกันในสังคม	13
รวม	31

เมื่อสังเคราะห์องค์ประกอบและรายการประเมินแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พบว่ามีค่าความตรงเชิงเนื้อหา IOC (Item Objective Congruence) ทั้งฉบับอยู่ ระหว่าง 0.67 - 1.00 รายการประเมินมีความสอดคล้อง เหมาะสมกับองค์ประกอบความพร้อมด้านทักษะทางสังคม ข้อ คำถามใช้ได้ แต่มีข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญในบางรายการที่ควรปรับแก้ไขคำ แยกรายการ หรือตัดทิ้ง ในแต่ละรายการ

ประเมินควรใช้คำขึ้นต้นที่มีลักษณะเป็นคำกริยาเหมือนกันทุกรายการ และแจกแจงพฤติกรรมบ่งชี้ให้ชัดเจนขึ้น เพื่อให้ผู้ประเมินเข้าใจตรงกัน ดังตารางที่ 2 และปรับรายการประเมินอีกครั้ง ทำให้ได้แบบประเมินความพร้อมด้านทักษะทางสังคมโดยสมบูรณ์ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 2 ความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) องค์ประกอบความพร้อมด้านทักษะทางสังคมโดยผู้เชี่ยวชาญ

องค์ประกอบรายด้าน	จำนวน รายการ	ค่า IOC			ข้อเสนอแนะ
		0.33	0.67	1	
1. การสร้างมิตรภาพและการรักษาสัมพันธภาพ	8	-	1	7	แยกรายการที่ 1.3) ออกเป็น 2 รายการ
2. การจัดการอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง	5	-	1	4	-
3. การรับรู้และเข้าใจมุมมองของผู้อื่น	5	2	1	2	-
4. การปฏิบัติตนเมื่ออยู่ร่วมกันในสังคม	13	-	2	11	ตัดรายการที่ 4.5) ทิ้งเพื่อรวมกับ 4.4)

ตารางที่ 3 รายการประเมินความพร้อมด้านทักษะทางสังคมโดยสมบูรณ์

องค์ประกอบ	รายการประเมิน
1. การสร้างมิตรภาพและรักษาสัมพันธภาพ	1.1) ยิ้มแย้มแจ่มใส มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น
	1.2) พูดคุยกับผู้อื่นอย่างสนุกสนานและเป็นมิตร
	1.3) เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี
	1.4) ไม่พูดให้ผู้อื่นรู้สึกไม่ดี
	1.5) เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปันสิ่งของให้แก่ผู้อื่น เช่น แบ่งขนม ของเล่น ฯลฯ
	1.6) เล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนอย่างมีความสุขและราบรื่น
	1.7) พูดเจรจาและประนีประนอมได้เมื่อเกิดความขัดแย้ง
	1.8) หาวิธีแก้ไขปัญหาหรือเสนอทางออกในสถานการณ์ขัดแย้งได้
	1.9) ไม่ใช้กำลังหรือความรุนแรงต่อผู้อื่นเมื่อเกิดความขัดแย้ง
รวมรายการประเมิน	9 รายการ
2. การจัดการอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง	2.1) บอกได้ว่ากำลังรู้สึกอย่างไร
	2.2) แสดงอารมณ์ให้ผู้อื่นเข้าใจ ว่าตนเองกำลังรู้สึกอย่างไร
	2.3) แสดงความรู้สึกออกมาได้เหมาะสม เมื่อรู้สึกพอใจ ดีใจ มีความสุข
	2.4) ควบคุมอารมณ์ตนเอง ยับยั้งชั่งใจได้เมื่อรู้สึกไม่พอใจ โกรธ โมโห
	2.5) พูดหรือแสดงท่าทางให้ผู้อื่นเข้าใจตนเองได้
รวมรายการประเมิน	5 รายการ

องค์ประกอบ	รายการประเมิน
3. การรับรู้และเข้าใจ มุมมองของผู้อื่น	3.1) รับรู้และเข้าใจว่าผู้อื่นกำลังรู้สึกอย่างไร 3.2) แสดงออกต่อความรู้สึกของผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม 3.3) แสดงความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีเมตตาต่อเพื่อน 3.4) รับฟังและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น 3.5) ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเอาใจเขามาใส่ใจเรา
รวมรายการประเมิน	5 รายการ
4. การปฏิบัติตนเมื่ออยู่ ร่วมกันในสังคม	4.1) แสดงความเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสม 4.2) มีน้ำใจและจิตอาสา ช่วยเหลือผู้อื่นในสิ่งที่ตนเองสามารถทำได้ 4.3) มีมารยาทในการรับประทานอาหาร เช่น ไม่พูดคุ้ย ไม่เคี้ยวเสียงดัง ไม่ทำหก 4.4) มีมารยาทที่ดีต่อผู้ใหญ่ เช่น เดินผ่านผู้ใหญ่ก้มหัวหรือค้อมตัว 4.5) แสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่ด้วยตนเอง เช่น ไหว้ผู้ใหญ่ 4.6) กล่าวขอบคุณและขอโทษผู้อื่นด้วยตนเองได้ 4.7) มีระเบียบวินัยต่อตนเองและส่วนรวม เช่น วางรองเท้า เข้าแถวเป็นระเบียบ 4.8) เก็บของเล่นเข้าที่อย่างเป็นระเบียบเมื่อเล่นเสร็จแล้ว 4.9) รักษาสิ่งของส่วนรวมไม่ให้เสียหาย เช่น ไม่ขีดเขียนโต๊ะเก้าอี้ ไม่ทำลายของเล่น 4.10) ปฏิบัติตามกติกาหรือข้อตกลงในชั้นเรียนได้ 4.11) รักษาความสะอาดต่อส่วนรวมในการใช้ห้องน้ำรดน้ำ/ ราดน้ำทุกครั้งหลังใช้ 4.12) รักษาความสะอาดในห้องเรียน ทิ้งขยะถูกที่
รวมรายการประเมิน	12 รายการ

ตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดความพร้อมฯ

1. ความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (Internal consistency)

ผลการตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงของแบบประเมินฉบับนี้ พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยรวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.617 แบบประเมินทั้งฉบับมีความเที่ยง สามารถนำไปใช้ได้ ส่วนค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคแต่ละด้านมีค่าต่ำกว่าภาพรวมทุกรายการ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.35 - 0.57 โดยด้านที่ 1 มีค่ามากที่สุด รองลงมาคือ ด้านที่ 4 ส่วนด้านที่ 2 และด้านที่ 3 มีค่าใกล้เคียงกัน แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ความเที่ยงของแบบประเมินความพร้อมด้านทักษะทางสังคม

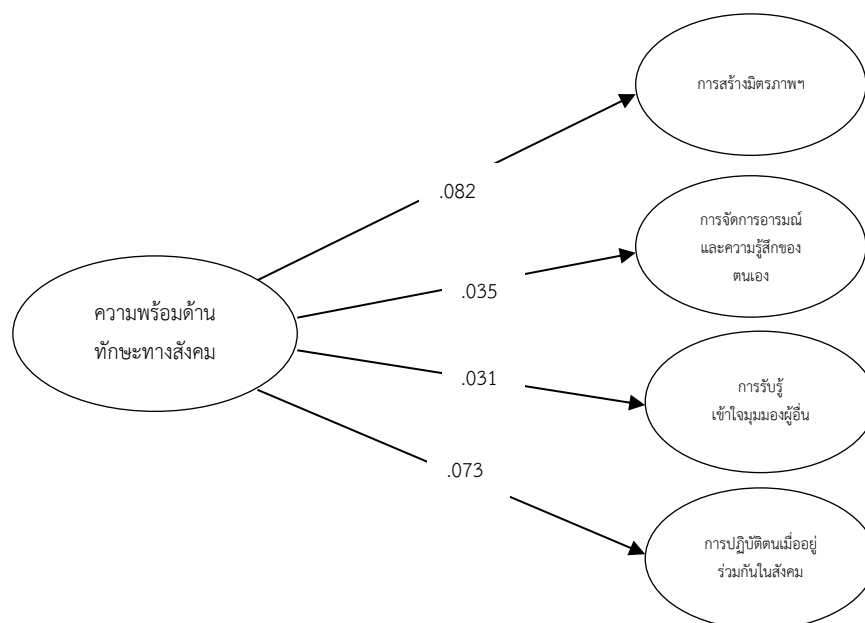
องค์ประกอบรายด้าน	จำนวนรายการ	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค
1. การสร้างมิตรภาพและการรักษาสัมพันธภาพ	9	0.572
2. การจัดการอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง	5	0.354
3. การรับรู้และเข้าใจมุมมองของผู้อื่น	5	0.397
4. การปฏิบัติตนเมื่ออยู่ร่วมกันในสังคม	12	0.432

2. ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity)

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างโดยวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ได้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบเชิงยืนยันแต่ละด้านอยู่ระหว่าง 0.31 - 0.82 เรียงจากค่าคะแนนมากไปน้อย ดังนี้ 1) การสร้างมิตรภาพและการรักษาสัมพันธภาพ 2) การปฏิบัติตนเมื่ออยู่ร่วมกันในสังคม 3) การจัดการอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง 4) การรับรู้และเข้าใจมุมมองของผู้อื่น โดยมีค่าความเที่ยง Squared Multiple Correlations (R^2) ขององค์ประกอบด้านที่ 1 มากที่สุด เท่ากับ 0.932 แสดงดังตารางที่ 4 และแสดงโมเดลองค์ประกอบความพร้อมฯ ได้ดังภาพที่ 2

ตารางที่ 5 องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบประเมินความพร้อมด้านทักษะทางสังคม

องค์ประกอบรายด้าน	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ	R^2
1. การสร้างมิตรภาพและการรักษาสัมพันธภาพ	0.082	0.932
2. การจัดการอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง	0.035	0.231
3. การรับรู้และเข้าใจมุมมองของผู้อื่น	0.031	0.221
4. การปฏิบัติตนเมื่ออยู่ร่วมกันในสังคม	0.073	0.187

ภาพ 3 โมเดลองค์ประกอบความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบประเมินความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบ และพัฒนาแบบประเมินความพร้อมด้านทักษะทางสังคมของนักเรียน ผู้วิจัยได้พบประเด็นสำคัญในการอภิปรายผลการวิจัยเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบความพร้อมด้านทักษะทางสังคม และผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมิน รายละเอียดดังนี้

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบความพร้อมด้านทักษะทางสังคม และการพัฒนาแบบประเมิน ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบประเมินความพร้อมด้านทักษะทางสังคม โดยรูปแบบของเครื่องมือเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) สกัดองค์ประกอบความพร้อมด้านทักษะทางสังคมได้ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ 1) การสร้างมิตรภาพและรักษาสัมพันธภาพ 2) การจัดการอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง 3) การรับรู้และเข้าใจมุมมองของผู้อื่น และ 4) การปฏิบัติตนเมื่ออยู่ร่วมกันในสังคม เป็นรายการประเมินแบบเลือกตอบ 31 รายการ โดยให้นิยามความหมายของแต่ละด้านสอดคล้องกับการวิเคราะห์เนื้อหาและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ในส่วนของปัจจัยที่ส่งเสริมความพร้อมของผู้เรียนด้านทักษะทางอารมณ์และสังคมที่มีความสำคัญและควรพัฒนาก่อนปัจจัยด้านอื่น ๆ (Raver & Knitzer, 2002; Zero to Three, 2003 อ้างถึงใน Barbara, 2004)

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดความพร้อมฯ ในด้านความเที่ยง พบว่าโดยรวมทั้งฉบับ แบบประเมินมีความเที่ยง สามารถนำไปใช้ได้ แต่มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคแยกเป็นรายด้านมีค่าต่ำกว่าภาพรวมทั้งฉบับ แสดงให้เห็นว่ารายการประเมินแต่ละข้อมีความแปรปรวน (variance) ต่ำ มีการกระจายตัวของข้อมูลน้อย เนื่องจากลักษณะของแบบประเมินเป็นแบบเลือกตอบ มีเกณฑ์การให้คะแนนเพียง 2 ค่า (binary) ต่างจากแบบประเมินมาตราประมาณค่า (rating scale) ที่มีการกระจายตัวของข้อมูลมากกว่า ทำให้ความแปรปรวนภาพรวมทุกคำถามต่ำกว่าผลรวมของความแปรปรวนรายข้อ ส่วนในด้านความตรงเชิงโครงสร้าง พบว่าองค์ประกอบความพร้อมฯ ด้านที่ 1 การสร้างมิตรภาพและการรักษาสัมพันธภาพมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด เท่ากับ 0.082 ส่วนด้านที่ 3 การรับรู้ เข้าใจมุมมองของผู้อื่นมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด เท่ากับ 0.031

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ให้ครูผู้สอนในระดับชั้นอนุบาลใช้ประเมินความพร้อมของผู้เรียน เพื่อส่งต่อผลของพัฒนาการให้ครูในระดับชั้นประถมศึกษานำไปสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างตรงจุด รู้ถึงจุดเด่น จุดด้อยและจุดที่ควรพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน
2. ใช้แบบประเมินความพร้อมด้านทักษะทางสังคมฉบับนี้ได้กับโรงเรียนทุกสังกัด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้วิจัยวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรายการประเมินรายด้าน เพื่อแสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบในการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง
2. พัฒนาเครื่องมือประเมินความพร้อมของผู้เรียนอนุบาล 3 ด้านที่เหลือ ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ และด้านสติปัญญา

เอกสารอ้างอิง

- กมลทิพย์ นิ่มคธาธุธ. (2560). *บทบาทครูในการสร้างรอยเชื่อมต่อทางการศึกษาของเด็กเพื่อเข้าสู่ชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 1* [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพมหานคร: องค์การค่าครูสภา.
- ธนัชฐา แจ่มอุทัย และคณะ. (2564). ทักษะทางสังคมและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยโดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยการเล่นนิทาน. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 38(104), 165-173.

- ปณัษฐธรณ์ จารุชัยนิวัฒน์. (2560). การส่งเสริมความพร้อมทางการเรียน: รอยเชื่อมต่อที่ราบรื่นจากชั้นอนุบาลสู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. *วารสารครุศาสตร์*, 45(2), 152-169.
- ประสงค์ พรหมเครือ, พิชรินทร์ เพลินทรัพย์. (2560). การสร้างเครื่องมือวัดเชาวน์อารมณ์. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 34(96), 15-29.
- พนิตกานต์ อรรถสุขวัฒนา, อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร. (2018). การวิเคราะห์แนวปฏิบัติของครูในการสร้างรอยเชื่อมต่อจากบ้านสู่โรงเรียนอนุบาล. *OJDE*, 13(2), 330-344.
- Chan, W.L. (2010). The transition from kindergarten to primary school, as experienced by teachers, parents and children in Hong Kong. *Early Child Development and Care*, 180(7), 973-993.
- Cook, K. D. & Coley, R. L. (2019). Coordination between head start and elementary schools to enhance children's kindergarten success. *Early education and development*, 30:8, 1063-1083.
- Cook, K. D. & Coley, R. L., Zimmermann, K. (2019). Who benefits? head start directors' views of coordination with elementary schools to support the transition to kindergarten. *Children and youth services review*. (2018).
- Dockett, S., & Perry, B. (2003). *The transition to school: What's important? Educational Leadership*, 60(7), 30-34.
- Karen, E. D., Reagan, A. J., Bandyk, J. E. (2000). Parents' conceptions of kindergarten readiness: relationships with race, ethnicity, and development. *The Journal of Educational Research*. 94:2, 93-100. DOI: 10.1080/00220670009598747
- Karen, M. Aleksandra, H., Heather, Q., Burhan, O., Ilina, B. R., Jennifer, A., Jodi, J. C., Alison, H., Alejandra, M., Shannon, K., Emily, V., Elena, R., Emily, A. (2017). The impact of transitional kindergarten on California students. *American institute for research*. (2017).
- Mann T. D., Hund M. A., Hesson-McInnis M. S., Roman Z. J. (2016). Pathways to school readiness: executive functioning predicts academic and social-emotional aspects of school readiness. *Mind, Brain, and Education*, 11(1), 21-31.
- Morgan, P. L., Farkas, G., Wang, Y., Hillemeier, M., Oh, Y., Maczuga, S. (2018). Executive function deficits in kindergarten predict repeated academic difficulties across elementary school. *Early childhood research quarterly*, (2018). Retrieved from <https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2018.06.009>
- Paolini A. (2019). Social emotional learning: role of the school counselor in promoting college and career readiness. *Anatolian Journal of Education*, 4(1), 1-12.
- Webster-Stratton C., Reid J. M. (2004). Strengthening social and emotional competence in young children—the foundation for early school readiness and success in early years classroom social skills and problem-solving curriculum. *Infants and Young Children*, 17(2), 96.